

Národní podnik MORAVAN, továrny koberců Brno navázal na dlouholetou tradici svých předchůdců. U jeho založení v roce 1949 bylo celkem pět továren podobného zaměření. V roce 1964 byl Moravan sám součástí Průmyslu bytových textilií.

Pravděpodobně došlo k zakoupení nového stroje Francotyp - změn v otiscích Klazar a TOKo je přece jen dost, abychom mohli jednoznačně říci, že se jedná o stejný stroj. Dříve byl stroj trojmístný, nově čtyřmístný.

Otisk sběratelsky FR 8 - 0 - 4m

Předchůdci

Na začátku řetězce výrobců pod různými názvy byla firma Fleischer & Swaub ve Dvoře Králové, kteří vyráběli jutové koberce. V roce 1890 František a Jindřich Klazarovi odkoupili od původních majitelů tuto firmu a zřídili přádelny a tkalcovny koberců ve Dvoře Králové. Firma Ant. Klazar byla založena v roce 1896. Byla zřízena továrna v Brně. Od roku 1907 obohatili sortiment výroby o plyšové zboží a přikrývky. V roce 1926 si pořídili parní strok a vyráběli koberce, nábytkové látky, přikrývky, dekorační textilie. Rok 1909 přinesl firmu v právní formě akciové společnosti se sídlem ve Vídni. V roce 1946 došlo ke znárodnění a vytvoření národního podniku TOKO se sídlem ve Vratislavicích nad Nisou, továrna koberců a nábytkových látek se závodem v Brně bývalí brněnská Klazarka v Klazarově ulici). Dál šel vývoj, jak jsme popsali shora.

Klazar, kobercové továrny akc. spol. Brno

FR 8h - 3m

Otisk 1. dne 15. 4. 1937

Poštou prošlá celistvost s tímto výplatním otiskem

18. 6. 1937

O tomto otisku jsem již psal v roce 2020 na tomto webu v souvislosti se zkratkami (zde AK=Antonín Klazar, pravděpodobně otec Františka a Jindřicha).

V době Protektorátu ČM vyplácel tento otisk ve stejném vzhledu s výjimkou změn v denním a výplatním razítku (označení stejné).

V roce 1945 jsem otisk fy. Klazar nezachytil. Je pravděpodobné, že i v tomto roce byl otisk stehná, ovšem v podobě čs. vzoru z 1. republiky. V roce 1946 nastala změna:

TOKO, továrny koberců a nábytkových látek, n.p., závod BRNO (do něj byl A. Klazar zařazen

jako nosný závod).

FR 8h - 4m - otisk s datem 11. 6. 1949

